WYROK TRYBUNAŁU (piąta izba)

z dnia 2 kwietnia 2009 r.*

W sprawie C-134/08

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 234 WE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Bundesfinanzhof (Niemcy), postanowieniem z dnia 20 marca 2008 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 2 kwietnia 2008 r., w postępowaniu

Hauptzollamt Bremen

przeciwko

J.E. Tyson Parketthandel GmbH hanse j.,

TRYBUNAŁ (piąta izba),

w składzie: M. Ilešič, prezes izby, A. Borg Barthet (sprawozdawca) i E. Levits, sędziowie,

* Język postępowania: niemiecki.

rzecznik generalny: J. Mazák,
sekretarz: R. Grass,

uwzględniając procedurę pisemną,

rozważywszy uwagi przedstawione w imieniu Komisji Wspólnot Europejskich przez S. Schønberga oraz C. Hermesa, działających w charakterze pełnomocników,

podjąwszy, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, decyzję o rozstrzygnięciu sprawy bez opinii,

wydaje następujący

Wyrok

1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 4 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 2193/2003 z dnia 8 grudnia 2003 r. ustanawiającego dodatkowe cła przywozowe na niektóre produkty pochodzące ze Stanów Zjednoczonych Ameryki (Dz.U. L 328, s. 3).

2 Wniosek ten został złożony w ramach sporu między Hauptzollamt Bremen (zwanym dalej „Hauptzollamt") a J.E. Tyson Parketthandel GmbH hanse j. (zwanym dalej „spółką Tyson Parketthandel") w przedmiocie pobrania dodatkowych należności celnych od pochodzącej ze Stanów Zjednoczonych Ameryki przesyłki zawierającej deski podłogowe.

Wspólnotowe ramy prawne

3 Motywy trzeci, piąty i szósty rozporządzenia nr 2193/2003 stanowią co następuje:

„(3) Wstępnie uznano, że stopniowe nałożenie dodatkowych należności [celnych] przywozowych w wysokości do 17% stawki ad valorem na przywóz wybranych produktów pochodzących ze Stanów Zjednoczonych Ameryki jest właściwym środkiem zaradczym, ze względu na niewykonanie zaleceń DSB [Organ Rozstrzygania Sporów Światowej Organizacji Handlu (WTO)]. Po osiągnięciu wyżej wspomnianego poziomu Komisja powinna przedstawić wniosek Radzie w sprawie dalszego działania w świetle rozwoju.

[…]

(5) Produkty, w odniesieniu do których pozwolenie na przywóz zawierające wyłączenie lub obniżenie ceł zostało wydane przed datą wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, nie podlegają dodatkowym należnościom celnym.

(6) Produkty, w odniesieniu do których można udowodnić, że zostały wywiezione ze Stanów Zjednoczonych Ameryki do Wspólnoty przed terminem pierwszego zastosowania dodatkowych ceł, nie podlegają dodatkowym należnościom celnym”.

4 Zgodnie z art. 2 ust. 1 tiret pierwszy wspomnianego rozporządzenia:

„Na produkty wymienione w załączniku do niniejszego rozporządzenia pochodzące ze Stanów Zjednoczonych Ameryki nakłada się cło ad valorem, będące cłem dodatkowym do cła stosowanego na podstawie rozporządzenia (EWG) nr 2913/92, w wysokości, jak następuje:

— 5% od dnia 1 marca 2004 r. do dnia 31 marca 2004 r.”.

5 Artykuł 4 ust. 1 i 2 tego samego rozporządzenia przewiduje:

„1. Produkty wymienione w załączniku, w odniesieniu do których pozwolenie na przywóz zawierające wyłączenie lub obniżenie ceł zostało wydane przed datą wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, nie podlegają dodatkowym należnościom celnym.

2. Produkty wymienione w załączniku, w odniesieniu do których można wykazać, że znajdują się w drodze do Wspólnoty w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia oraz w odniesieniu do których nie można zmienić miejsca przeznaczenia, nie podlegają dodatkowym należnościom celnym”.

6 Artykuł 5 rozporządzenia nr 2193/2003 stanowi:

„Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie z dniem jego opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*”.

7 Rozporządzenie to zostało opublikowane w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* w dniu 17 grudnia 2003 r.

Postępowanie przed sądem krajowym i pytanie prejudycjalne

8 W dniu 5 marca 2004 r. spółka Tyson Parketthandel wniosła o dopuszczenie do swobodnego obrotu przesyłki zawierającej czereśniowe deski podłogowe z podpozycji 4409 20 98Nomenklatury Scalonej stanowiącej załącznik I do rozporządzenia Rady (EWG) nr 2658/87 z dnia 23 lipca 1987 r. w sprawie nomenklatury taryfowej i statystycznej oraz w sprawie Wspólnej Taryfy Celnej (Dz.U. 256, s. 1), zmienionego rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1789/2003 z dnia 11 września 2003 r. (Dz.U. L 281, s. 1). Pochodząca ze Stanów Zjednoczonych Ameryki przesyłka została tamże załadowana na statek w dniu 20 lutego 2004 r. celem wysłania drogą morską.

9 Na mocy decyzji podatkowej z tego samego dnia skierowanej do spółki Tyson Parketthandel, Hauptzollamt ustanowił obowiązek zapłaty należności celnych przywozowych, a mianowicie ceł dodatkowych oraz podatku od wartości dodanej od przywozu. Cło dodatkowe zostało pobrane jako cło ad valorem według stawki celnej wynoszącej 5%, zgodnie z art. 2 ust. 1 tiret pierwszy rozporządzenia Rady (WE) nr 2193/2003.

10 Spółka Tyson Parketthandel wniosła odwołanie od wspomnianej decyzji podatkowej w części dotyczącej cła dodatkowego. Odwołanie to zostało oddalone.

11 Spółka Tyson Parketthandel wniosła do Finanzgericht Bremen skargę przeciwko decyzji oddalającej jej odwołanie. Sąd ten uchylił decyzję ustanawiającą obowiązek zapłaty należności celnych przywozowych ciążących na tej spółce w zakresie, w którym określono obowiązek zapłaty cła dodatkowego i uwzględniono je przy określaniu podatku od wartości dodanej od przywozu. Finanzgericht Bremen orzekł, że regulację przejściową zawartą w art. 4 ust. 2 rozporządzenia nr 2193/2003 należy przy uwzględnieniu motywu szóstego tego samego rozporządzenia interpretować w ten sposób, że nie należy pobierać dodatkowych należności celnych od towarów, które przed pierwszym dniem zastosowania regulacji w sprawie ceł dodatkowych, a więc w dniu 1 marca 2004 r., znajdowały się już w drodze do Wspólnoty oraz w odniesieniu do których nie można było zmienić miejsca przeznaczenia.

12 W ramach wniesionej przeciwko temu orzeczeniu Finanzgericht Bremen skargi rewizyjnej Hauptzollamt podnosi, że wykładni art. 4 ust. 2 rozporządzenia nr 2193/2003 nie należy dokonywać wbrew jednoznacznemu brzmieniu tego przepisu.

13 W postanowieniu odsyłającym Bundesfinanzhof wskazuje, że jasne i jednoznaczne brzmienie art. 4 ust. 2 rozporządzenia nr 2193/2003 oraz porównanie wersji niemieckiej tego przepisu z wersjami francuską i angielską przemawiają za stosowaniem go wedle jego brzmienia. Sąd krajowy, w świetle motywu szóstego tego rozporządzenia, ma jednakże wątpliwości, czy brzmienie art. 4 ust. 2 rozporządzenia nr 2193/2003 rzeczywiście odpowiada zamiarowi prawodawcy wspólnotowego.

14 Uznając, że rozstrzygnięcie zawisłego przed nim sporu zależy od interpretacji art. 4 ust. 2 rozporządzenia nr 2193/2003, Bundesfinanzhof postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującym pytaniem prejudycjalnym:

„Czy art. 4 ust. 2 rozporządzenia […] nr 2193/2003 […] należy interpretować wbrew jego brzmieniu w ten sposób, że nie podlegają dodatkowym należnościom celnym produkty, w odniesieniu do których można wykazać, że znajdują się w drodze do Wspólnoty w dniu pierwszego zastosowania ceł dodatkowych oraz w odniesieniu do których nie można zmienić miejsca przeznaczenia?".

W przedmiocie pytania prejudycjalnego

15 Wątpliwości sądu krajowego co do interpretacji, jaką należy przyjąć dla wspomnianego przepisu, wynikają z okoliczności, że brzmienie motywu szóstego rozporządzenia nr 2193/2003 pozwala na rozumienie, iż produkty, w odniesieniu do których można wykazać, że zostały wywiezione ze Stanów Zjednoczonych Ameryki do Wspólnoty przed dniem pierwszego zastosowania tych ceł, a więc zgodnie z artykułem 2 ust. 1 tego rozporządzenia przed dniem 1 marca 2004 r., nie powinny podlegać dodatkowym należnościom celnym. Z tego względu taki sposób zredagowania wywoływałby pewną niejasność zamiaru wyrażonego przez prawodawcę wspólnotowego w stosunku do wyraźnego brzmienia wspomnianego art. 4 ust. 2, według którego należnościom tym nie podlegają produkty, w odniesieniu do których można wykazać, że znajdują się w drodze do Wspólnoty w dniu wejścia w życie wspomnianego rozporządzenia, czyli zgodnie z jego art. 5 w dniu 17 grudnia 2003 r.

16 W tym względzie należy przypomnieć na wstępie, że preambuła aktu wspólnotowego nie ma mocy prawnie wiążącej i nie może być powoływana ani dla uzasadnienia

odstępstw od przepisów danego aktu, ani w celu wykładni tych przepisów w sposób oczywiście sprzeczny z ich brzmieniem (zobacz w szczególności wyrok z dnia 24 listopada 2005 r. w sprawie C-136/04, Deutsches Milch–Kontor, Zb.Orz. s. I-10095, pkt 32, i przywołane orzecznictwo).

17 Następnie należy zauważyć, że ani prace przygotowawcze nad rozporządzeniem nr 2193/2003, ani porównanie jego różnych wersji językowych nie wskazują, aby brzmienie art. 4 ust. 2 tego rozporządzenia zawierało omyłkę redakcyjną.

18 Należy wreszcie podnieść, że wspomniany art. 4 ust. 2, którego brzmienie jest zresztą jednoznaczne, jest spójny z systemem ustanowionym w rozporządzeniu nr 2193/2003. Jak wskazała Komisja, podmioty gospodarcze muszą mieć możliwość oczekiwania, że produkty wywiezione przez nie ze Stanów Zjednoczonych Ameryki do Wspólnoty przed dniem opublikowania i wejścia w życie tego rozporządzenia nie będą podlegać ustanowionym w nim dodatkowym należnościom celnym. Oczekiwanie to nie jest natomiast uzasadnione w odniesieniu do produktów wywiezionych po wspomnianym dniu, ponieważ poczynając od tej daty podmioty gospodarcze nie mogły nie wiedzieć, iż dodatkowe należności celne miały zastosowanie zgodnie z przepisami wspomnianego rozporządzenia.

19 Z powyższych uwag wynika, że motyw szósty rozporządzenia nr 2193/2003 nie może być powołany celem interpretowania jego art. 4 ust 2 w sposób oczywiście niezgodny z brzmieniem tego przepisu.

20 W związku z tym na zadane pytanie należy odpowiedzieć, że art. 4 ust. 2 rozporządzenia 2193/2003 należy interpretować zgodnie z jego brzmieniem w ten sposób, że nie podlegają dodatkowym należnościom celnym produkty, w odniesieniu do których można wykazać, że znajdują się w drodze do Wspólnoty w dniu wejścia w życie tego rozporządzenia oraz w odniesieniu do których nie można zmienić miejsca przeznaczenia.

W przedmiocie kosztów

21 Dla stron postępowania przed sądem krajowym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed tym sądem, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż poniesione przez strony postępowania przed sądem krajowym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (piąta izba) orzeka, co następuje:

Artykuł 4 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 2193/2003 z dnia 8 grudnia 2003 r., ustanawiającego dodatkowe cła przywozowe na niektóre produkty pochodzące ze Stanów Zjednoczonych Ameryki, należy interpretować zgodnie z jego brzmieniem w ten sposób, że nie podlegają dodatkowym należnościom celnym produkty, w odniesieniu do których można wykazać, że znajdują się w drodze do Wspólnoty Europejskiej w dniu wejścia w życie tego rozporządzenia oraz w odniesieniu do których nie można zmienić miejsca przeznaczenia.

Podpisy